

ICHKI ISHLAR XODIMLARIDA KREATIV FIKRLASHNI RIVOJLANTIRISHDA TA'LIMNING ROLI

Shamsiyev Sardor Aslidinovich

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti

“Falsafa va milliy g'oya” kafedrasida mustaqil izlanuvchisi

email: ssamsiev53@gmail.com

Annotatsiya

Ushbu maqolada ichki ishlar xodimlarida divergent-kreativ tafakkurni shakllantirishda ta'limning ahamiyati falsafiy jihatdan tahlil qilingan. Shuningdek, ta'lim jarayonida ichki ishlar xodimlarining divergent-kreativ tafakkurni shakllantirish mexanizmlari tasniflab berilgan.

Kalit so'zlar: ta'lim, ichki ishlar xodimlari, divergent-kreativ tafakkur, tafakkur, tajriba, kreativlik.

Abstract

This article is a philosophical analysis of the importance of education in the formation of divergent-creative thinking in the staff of internal affairs. Also, in the educational process, the mechanisms of the formation of divergent-creative thinking of employees of the internal affairs are classified.

Key words: education, internal affairs staff, divergent-creative thinking, thinking, experience, creativity.

Respublikamizda ichki ishlar organlari xodimlarining divergent-kreativ tafakkurining mezonlari, zamonaviy xususiyatlari, uni yuksaltirish tizimi va rivojlanish dinamikasining ijtimoiy-falsafiy xususiyatlarini ochib berishda ta'lim konstruktiv ahamiyatga ega. Xususan, 2021 yil 15 apreldagi PQ-5076-son “Ichki ishlar organlari uchun professional kadrlarni tayyorlashning sifat jihatidan yangi tizimini joriy etish bo'yicha chora-tadbirlar to'g'risida” [1] qarorlarida o'z ifodasini topgan.

Shavkat Mirziyoyev asarlaridagi ichki ishlar xodimlarining ijodiy-intellektual tafakkurini yuksaltirish zarurati to'g'risidagi g'oyalar nazariy jihatdan dolzarbligini ko'rsatadi [2.464]

Ta'lim ichki ishlar xodimlarida kreativ fikrlashni rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Divergent-kreativ fikrlash elementlarini o'z ichiga olgan ta'lim dasturlari xodimlarning kasbiy vakolatlarini shakllantirishda muhim rol o'ynaydi. Ichki ishlar organlarida o'qitish nafaqat an'anaviy usullarni o'z ichiga olishi, balki ijodiy fikrlashni va nostandart echimlarni izlashni rag'batlantirishi muhimdir.

Kreativ tafakkur – jamiyatlar taraqqiyotining industrial, ilmiy-texnik inqiloblar va keskin o'sish, olg'a ketish davrida shakllangan hamda zamonaviy jamiyatdagi texnik taraqqiyotning yangi bosqichlarini insoniy zaxiralar bilan boyitishga xizmat qiladigan noan'anaviy fikrlash qobiliyati va taraqqiyot omillarini ta'minlashga yo'naltirilgan tafakkur hisoblanadi. [3.114]

Kreativ fikrlash ichki ishlar xodimlarining ishida muhim rol o'ynaydi, chunki ular ko'pincha muammolarni hal qilishda o'ziga xos va innovatsion yondashuvlarni

talab qiladigan nostandart vaziyatlarga duch kelishadi.

Ichki ishlar organi xodimining o'z bilim va tajribasi, ijodiy qobiliyatini kasbiy faoliyatga to'liq safarbar qilishi, umumiy mas'uliyat, missiya, imidj tuyg'usini rivojlantirishi, bu tizimning markazlashtiruvchi kuchi va hamjihatligini oshirishda intellektual madaniyat alohida ahamiyat kasb etadi. Binobarin, fidoyilik, bilimdonlik, donolik, jasorat, fidoyilik, fikrlash usullari, xulq-atvor, ma'naviy-axloqiy fazilatlar, hayotiy qadriyatlar va psixologik xususiyatlar bu tizim intellektual madaniyatini yuksaltirishning asosiy yo'nalishi hisoblanadi [4.21].

Ta'limning ichki ishlar xodimlarida kreativ fikrlashni shakllantirishdagi mexanizmlar:

1. Kreativ fikrlashni rag'batlantirish.
2. Muammoga yo'naltirilgan ta'lim.
3. Nostandart vaziyatlarni hal qilish bo'yicha trening.
4. Aloqa ko'nikmalarini rivojlantirish.
5. Texnologiyadan foydalanish.
6. O'z-o'zini tarbiyalashni rag'batlantirish.

Kreativ fikrlashni rivojlantirishda zamonaviy ta'limning roli muhimdir. Ta'lim kreativ fikrlashni rivojlantirishga yordam beradigan turli xil o'qitish usullarini o'z ichiga oladi, masalan, san'at, adabiyot, musiqa va dizayn bo'yicha o'qitish.

Kreativ fikrlashni rivojlantirishda muammoga yo'naltirilgan ta'lim ijobiy ahamiyatga ega. Ta'lim dasturlari ichki ishlar xodimlaridan o'z ishlarida duch keladigan muammolar va vaziyatlarni hal qilishda kreativ yondashuvlarni qo'llashni talab qiladigan vazifalar va loyihalarni o'z ichiga olishi mumkin.

Kreativlik (ijodkorlik) - insonning yangi g'oyalar, muqobillar, echimlar va imkoniyatlarni noyob va boshqacha tarzda yaratish qobiliyatidir. [5.113]

Kreativ fikrlashni rivojlantirishda nostandart vaziyatlarni hal qilish bo'yicha treninglar muhimdir. Ta'lim ichki ishlar xodimlarini murakkab vaziyatlarni tahlil qilishga, nostandart echimlarni topishga va jinoyatlarni tergov qilish, jinoyatlarning oldini olish va jamoat xavfsizligini ta'minlash kabi turli xil faoliyat sohalarida kreativ ish usullarini qo'llashga o'rgatishi mumkin. Ijodiy fikrlashni rivojlantirish va nostandart echimlarni topish bo'yicha treninglar va seminarlar o'tkazish ichki ishlar xodimlariga vaziyatlarni turli nuqtai nazardan ko'rishni o'rganishga va ularni hal qilishda innovatsion yondashuvlarni topishga yordam beradi.

Kreativ fikrlashni shakllantirishda aloqa ko'nikmalarini rivojlantirish muhimdir. Ta'lim muammolarni hal qilish va xavfsizlikni ta'minlashda hamkasblar, jamiyat va boshqa manfaatdor tomonlar bilan samarali muloqot qilish uchun zarur bo'lgan aloqa ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi.

Kreativ fikrlashni rivojlantirishda texnologiyadan foydalanish istiqbolli ahamiyatga ega. Zamonaviy texnologiyalar va vositalardan foydalangan holda o'qitish ichki ishlar xodimlari uchun kreativ fikrlashni rag'batlantirishi mumkin, bu ularga muammolarni hal qilish uchun yangi texnika va resurslardan foydalanishga imkon beradi.

Kreativ fikrlashni rivojlantirishda o'z-o'zini tarbiyalashni rag'batlantirish muhimdir. Ta'lim o'z-o'zini tarbiyalash elementlarini o'z ichiga olishi kerak, bu ichki

ishlar xodimlariga butun faoliyati davomida o‘z ko‘nikmalari va bilimlarini rivojlantirishni davom ettirishga imkon beradi, bu esa ularning kreativ fikrlashiga yordam beradi.

Umuman olganda, ta’lim ichki ishlar xodimlarida kreativ fikrlashni rivojlantirishda muhim rol o‘ynaydi, ularga o‘zgaruvchan sharoitlarga moslashishga va kasbiy faoliyatida duch keladigan turli xil muammolar va muammolarni samarali hal qilishga yordam beradi.

Adabiyotlar ro‘yxati:

1. “Ichki ishlar organlari uchun professional kadrlarni tayyorlashning sifat jihatidan yangi tizimini joriy etish bo‘yicha chora-tadbirlar to‘g‘risida”. Lex.uz.
2. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O‘zbekiston strategiyasi. – Toshkent: “O‘zbekiston”, 2021. – B. 464.
3. Sultanova G.S. Ta’lim jarayonida kreativ tafakkurning ahamiyati // Berdaq nomidagi qoraqalpoq Davlat Universitetining Axborotnomasi. 3 son. – Nukus, 2020. - B.113-116.
3. Turaev A.R. O‘zbekistonda ichki ishlar xodimlarining intellektual madaniyatini yuksaltirish omillari // Falsafa fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) dissertasiyasi avtoreferati. Buxoro, 2022. - B. 21.
4. Sultanova G.S. Innovative thinking and heuristics // ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal 10 (4), India, 2020. - P. 568-574.
5. Amonov R.S. Texnosferaning ontologik tabiati va gnoseologik xususiyatlari // International journal of philosophical studies and social sciences. ISSN- P: 2181-2047, ISSN-P: 2181-2039. Vol 1, №1. 2024. –B.62-66 (SJIF: 6.232 OAK).
6. Ro‘zimurodov, S.M., Ro‘zimurodov O.M. “Global muhitda yoshlarni sog‘lom va barkamol tarbiyalashda mahallaning o‘rni”. *Indiana gumanitar va ijtimoiy fanlar jurnali* 2.12 (2021): 1-3.
7. O‘G‘LI, XOLIQULOV MUHAMMAD QAXOR. «GEO-MAYYALOGIK JARAYONLAR VA ULARNING KELIB KELISHI QONUNLARI». *Falsafiy tadqiqotlar va ijtimoiy fanlar xalqaro jurnali* 4.1 (2024): 22-27.
8. ЯХШИЛИКОВ, Ж. Я. "КОРРУПЦИЯ И ПРЕСТУПНОСТЬ, РОДСТВЕННЫЕ УЗЫ, МЕСТНИЧЕСТВО И НАЦИОНАЛИЗМ–УГРОЗА, КОТОРАЯ ПРЕПЯТСТВУЕТ РАЗВИТИЮ ОБЩЕСТВА." *Theoretical & Applied Science* 1 (2019): 181-186.
9. Negmatova, Shahzoda. "Competition between political parties in Uzbekistan." *European Journal of Humanities and Social Sciences* 1 (2016): 25-27.
10. Sadriyevna, Azizova Laylo, and Xoliqulov Muhammad Qaxor o‘g‘li. "KOMIL INSON FALSAFIY GENEZISIDA ABU ALI IBN SINO QARASHLARI TAHLILI." *BARCHA SOHALAR BO‘YICHA* (2023): 32.